

ПІДВИЩЕННЯ ПЕРО-ПУХОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГУСЕЙ ШЛЯХОМ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ

В.В.Дєбров, доктор сільськогосподарських наук, професор

Є.В.Ляшенко, кандидат хімічних наук, доцент

О.І.Любенко, аспірант

Херсонський державний аграрний університет

У статті викладено практичний матеріал вивчення впливу йодо- та селеномістких препаратів на перо-пухову продуктивність гусей горьківської породи. Доведено, що препарат йодованої кислоти з селеном впливає на підвищення перо-пухової продуктивності.

В статье изложен практический материал изучения влияния йодо- и селеносодержащих препаратов на перо-пуховую продуктивность гусей горьковской породы. Установлено, что препарат йодированной кислоты с селеном влияет на повышение перо-пуховой продуктивности.

Постановка проблеми. Розведення гусей може бути ефективним лише за комплексного використання усіх видів продукції: яйця інкубаційні, м'ясо, жир, печінка, перо-пухова сировина. Особливого значення ці питання набувають при утриманні гусей батьківських стад, коли період надходження основної продукції (яйця інкубаційні) обмежений коротким проміжком часу (3-4 міс.). Тому проведення практичних заходів з підвищення перо-пухової продуктивності повинно застосовуватися на теоретичних передумовах стосовно закономірностей розвитку гусей протягом всього періоду онтогенезу. За даними М.С. Ковацького [1], першу обскубку гусенят проводять у віці 75, другу — 125 днів. Вихід перо-пухової сировини від однієї голови при першому знятті був невисоким (36...42 г), проте в 125 днів збільшився до 82...104 г. Вміст пуху в 75 — денному віці незначний, причому частка його віднесена до розряду недозрілого (2,3...3,9%).

Кількість та якість пера та пуху гусей залежить від морфофункціональної будови шкіри, яка в свою чергу підлягає впливу не лише умовам годівлі та утримання, але й різних ендогенних факторів, при цьому стан шкіряного покриву міцно пов'язаний з функ-

цією щитовидної залози, однією з умов нормального функціонування якої слід вважати регулярне надходження йоду в організм.

Стан вивчення проблеми. В пташиному організмі 75% йоду знаходиться у гормонах. Особливо велика концентрація йоду в щитовидній залозі. Йод приймає участь в синтезі гормонів щитовидної залози (тироксин і трийодтиронин). Ці гормони щитовидної залози регулюють процеси росту птиці та активізують обмін речовин, стимулюють діяльність функціональних систем організму [2, 3].

Коли в організмі птахів не вистачає йоду, то проявляється гіпофункція щитовидної залози, молодняк погано росте та розвивається, знижується продуктивність, порушуються репродуктивні функції. Необхідна кількість йоду повинна надходити з кормом та водою. Але при цьому недостатньо вивчені питання впливу йодованих препаратів на розвиток щитовидної залози у гусей та подальший їх вплив на перо-пухову продуктивність.

Завдання і методика досліджень. У такому випадку метою наших досліджень було вивчення взаємозв'язку між функціональним становленням щитовидної залози, розвитком шкіряного покриву на різних етапах онтогенезу та подальшу перо-пухову продуктивність гусей.

Для досягнення поставленої мети на племінній гусячій фермі СЗАТ "Торговий дім Старозбур'ївський" Голопристанського району Херсонської області нами були проведені науково-господарські досліді.

Матеріалом для досліджень були гуси горьківської породи. В досліді було сформовано контрольну та чотири дослідні групи. В кожній групі було 7 гусаків та 21 гуска. Умови годівлі та утримання були однакові для усіх груп. Перша дослідна група отримувала препарат йодит калію (KI), друга – йодовану кислоту (R-ICOOH), третя – йодид калію з селеном (KI+Se), четверта – йодовану кислоту з селеном (R-ICOOH+Se). Препарати згодовували протягом 14 днів.

П'ята та шоста групи були сформовані з яєць від гусок контрольної групи і оброблені перед інкубацією шляхом занурення у водний розчин йодиду калію (1,5% I+KI) та йодата літію.

Отриманий молодняк від кожної групи був мічений і вирощувався в ідентичних умовах утримання та годівлі.

Результати досліджень. Перо-пухова сировина, одержана методом прижиттєвої обскубки, являє собою найбільшу цінність, оскільки в ній відсутні махові і рульові пір'яни, а також дрібне пір'я шиї і голови, які знижують якість сировини.

Нами проведено досліди з порівняльного вивчення виходу пуху і пера гусей дослідних груп, а також виявлення найбільш перспективнішого йодованого препарату, при застосуванні якого можливий високий вихід цього виду продукції.

Першу прижиттєву обскубку проводили в 120 денному віці (табл.1).

Як свідчать дані таблиці найбільшу кількість перо-пухової сировини за перше обскубування одержано від гусей дослідних груп 4 та 3, що становить 51,67 г та 49,96 г. Найменший вихід сировини одержано від контрольної групи 46,39 г, що на 5,28 та 3,57 г менше. Різниця у відношенні дослідних груп була вірогідною ($P < 0,01$).

За вмістом пуху, за першу обскубку відзначаються гуси 4-ї дослідної групи. Його вміст в загальній кількості становить 34,68%, що на 2,15% більше, в порівнянні з контрольною групою. Різниця достовірна ($P < 0,01$).

Питома вага недорозвиненого пір'я і пуху в цілому по групам, що вивчалися, не перевищувала 2,2%.

Найнижчу кількість домішок мали гуси першої дослідної групи – 1,89%.

Треба відмітити, що обробка яєць препаратами йодиду калію і йодата літїю безпосередньо перед інкубацією значно менше впливає на вихід перо-пухової сировини. П'ята група перевищувала контрольну на 1,18 г, шоста – на 1,87 г.

Дещо інші дані спостерігаються при другому обскубуванні у віці 360 днів (табл.2). Найбільшу кількість перо-пухової сировини за друге обскубування, яке проведено після продуктивного періоду, одержано від гусей 2, 3, та 4 дослідних груп, що становить 79,83, 80,42 та 78,29 г. Найменший вихід сировини одержано від контрольної групи – 70,24 г, що на 9,59, 10,18 та 8,05 г менше, ніж у зазначених. Різниця дослідних груп до контрольної, була вірогідною ($P < 0,001$).

За вмістом пуху за другу обскубку відзначаються гуси 4 дослідної групи. Загальний його вміст становить 27,69 г, що на 3,6 г більше ніж у контрольної групи, різниця достовірна ($P < 0,01$).

Висновки та пропозиції. Таким чином, за результатами досліджень можна зробити наступні висновки:

- препарати йоду і селену суттєво впливають на перо-пухову продуктивність гусей;
- згодовування їх з кормосумішами, в порівнянні з обробкою яєць перед інкубацією, підвищує вихід перо-пухової сировини і, в кінцевому рахунку — збільшує вихід пуху;
- серед препаратів, що застосовувались в дослідках, перевагу слід віддати йодованій кислоті з селеном.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ковацкий Н., Мамаев В., Кабанов О., Синюхина С., Макарова Н. Прижизненная ошипка гусей // Птицеводство. — 1988. — №10. — С.23-25.
2. Агеев В.Н., Квиткин Ю.П., Паньков П.Н., Синцерова О.Д. Кормление сельскохозяйственной птицы. М.: Россельхозиздат. — 1982. — С. 209-220.
3. Георгиевский В.И. Минеральное питание сельскохозяйственной птицы. — М.: Колос. — 1970. — С. 292-301.